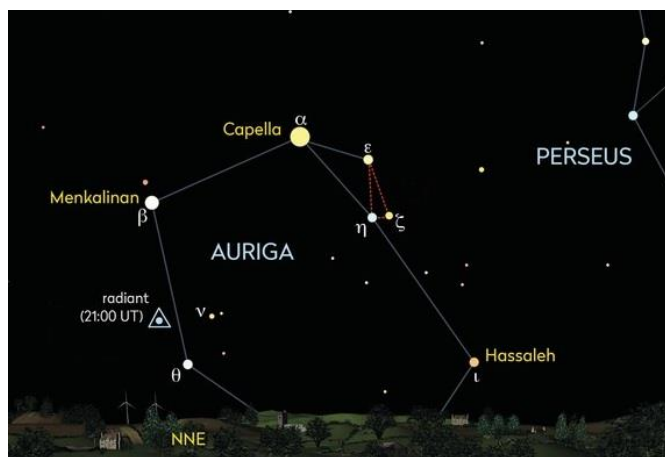

Sprchne nebo ne?

Aurigidy jsou méně „populárním“ meteorickým rojem než například Perseidy, ale i tak stojí za to, věnovat jim letos pozornost. Jejich činnost trvá každoročně od 25. srpna do 5. září a kolem maxima (1. září) je možno zahlédnout do 10 meteorů za hodinu. Za mateřské těleso je považována kometa Kiess (C/1911 N1), která se vrací ke Slunci zhruba jednou za 2500 let (naposledy v roce 1911). Kromě stálé činnosti vykazuje tento roj občas výrazné spršky. První byla pozorována v Evropě v roce 1935 a její opakování bylo zaznamenáno v roce 1986. Je možné, že mezitím bylo několik spršek přehlédnuto, protože další následovaly v letech 1994 a 2007.

Abychom byli úplně přesní. Spršku ve skutečnosti produkuje jinak nevýrazný roj théta Aurigidy, jehož radiant je posunut o necelých 9 stupňů oproti radiantu „klasických“ alfa Aurigid, v jejichž činnosti slabší roj běžně zaniká.

Podobná sprška je předpovězena i letos, konkrétně na noc z 31. srpna na 1. září. Zvýšená aktivita by se měla projevit v intervalu mezi 23:15 a 23:45 SELČ. Odvážnější předpovědi říkají, že sprška by měla nastat ve 23:17 SELČ, nebo o 18 minut později ve 23:35 SELČ, což plně koresponduje s uvedeným intervalem.

Zenitová hodinová frekvence by mohla dosáhnout hodnoty 50 až 100. Samozřejmě za předpokladu, že by se radiant nacházel přímo v nadhlavníku. A zde je první problém letošního pozorování. Radiant bude v době předpovězené spršky pouhých 7 stupňů na SSV obzorem (azimut 34 stupňů). Pokud přepočteme ZHR na tuto výšku, vychází frekvence 5 až 10 meteorů. Mělo by se však jednat o meteory dlouhé a jasné, které budou následovat krátce po sobě v nedlouhém intervalu.

Druhý problém představuje náš nejbližší vesmírný soused – Měsíc. Vyjde už kolem půlnoci, bohužel nedaleko radiantu Aurigid a při stáří 23,6 dne (krátce po poslední čtvrti), bude vadit již nějakou dobu před vlastním východem. Snad to sprška stihne!

I přes nejednoznačnou předpověď počasí se o pozorování ve výše uvedeném intervalu určitě pokuste a dejte nám vědět (hvezdarna@hvr.cz), jak jste dopadli. Je nejisté, že sprška vůbec nastane a i informace, že k ničemu nedošlo, má svou cenu!